

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КОНСТИТУЦИЯ СУДЫ
БИЛГЕЛӘМӘСЕ**

«Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә капиталь ремонт ясауны оештыру турында» 2013 елның 25 июнендейгэе 52-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 11 статьясындагы 4 өлеше белән үзенең конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылууга карата гражданка Л.Е. Колоярцева шикаятен карауга алудан баш тарту турында

Казан шәhәре

2018 елның 14 ноябре

Татарстан Республикасы Конституция суды, Рәисе Ф.Г. Хөснәтдинов, судьялары Ф.Р. Волкова, Л.В. Кузьмина, Э.М. Мостафина, Р.Г. Сәхиева, А.Р. Шакараев составында,

суд утырышында «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 44 статьясы нигезендә гражданка Л.Е. Колоярцева шикаятен алдан өйрәнгән судья Р.Г. Сәхиева бәяләмәсен тыңлаганнан соң

ачыклады:

1. Татарстан Республикасы Конституция судына гражданка Л.Е. Колоярцева «Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә капиталь ремонт ясауны оештыру турында» 2013 елның 25 июнендейгэе 52-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының (алга таба шулай ук — Татарстан Республикасы Законы) 11 статьясындагы 4 өлеше белән үзенең конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылууга карата шикаять белән мөрәжәгать итте.

Татарстан Республикасы Законының дәгъвалана торган нормасы әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә

капиталь ремонт ясау чиратлылыгын билгеләү критерийларын (алга таба шулай ук — критерийлар) куллану тәртибе Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә дип күздә tota.

Шикаяттән hәм аңа күшымта итеп бирелгән документлар күчермәләреннән аңлашылганча, гражданка Л.Е. Колоярцева 1964 елда төзелгән күпфатирлы йортта яши, анда, аның раславы буенча, капиталь ремонт беркайчан да ясалмаган. Элеге күпфатирлы йорт Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 31 декабрендәге 1146 номерлы каары белән расланган 2014—2043 елларда гамәлгә ашырылу срогы белән Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан күпфатирлы йортлардагы уртак мәлкәтне капиталь ремонтлау буенча региональ программага (алга таба шулай ук — капиталь ремонт буенча региональ программа) кертелгән, hәм капиталь ремонт әлеге йортта 2016 елга планлаштырылган булган. Ләкин, мөрәжәгать итүче күрсәткәнчә, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 6 октябрендәге 718 номерлы каары белән аның йорты 2016 елда капиталь ремонт буенча региональ программаны тормышка ашыруның кыска вакытлы планыннан төшереп калдырылган.

Гражданка Л.Е. Колоярцева билгеләгәнчә, Россия Федерациисе Торак кодексының 168 статьясындагы З өлеше буенча күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә капиталь ремонт ясау чиратлылыгы капиталь ремонт буенча региональ программада Россия Федерациисе субъекты законы белән билгеләнгән hәм муниципаль берәмлекләр буенча дифференциацияләнергә мөмкин булган критерийлардан чыгып билгеләнә. Югарыда аталган закон нигезләмәсен үтәү йөзеннән «Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә капиталь ремонт ясауны оештыру турында» Татарстан Республикасы Законының 11 статьясындагы З өлешендә тиешле критерийлар саналган. Аның фикеренчә, мондый жайга салуны Россия Федерациисе Торак кодексы белән каралган формада критерийлар билгеләү дип санарга ярамый, федераль закон чыгаручы тарафыннан Россия Федерациисе субъекты закон чыгаручысына тапшырылган вәкаләтләр региональ законда, чиратлылыкны билгеләү критерийларын куллану тәртибен

кертеп, чиратлылыкны билгеләүнен бөтен механизмын жайга салу бурычын аңлата. Шул ук вакытта әлеге Татарстан Республикасы Законының 11 статьясындагы 4 өлеше буенча Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына күрсәтелгән чиратлылыкны билгеләү критерийларын куллану тәртибен билгеләү хокуки бирелгән. Шуның нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 31 декабрендәге 1132 номерлы каары белән Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда гомуми мөлкәткә капиталь ремонт ясау чиратлылыгын билгеләү критерийларын куллану тәртибе расланган.

Мөрәҗәгать итүче санаганча, чиратлылыкны билгеләү критерийларын куллану тәртибен законга буйсынулы дәрәҗәдә беркетү Россия Федерациясе Торак кодексының 168 статьясындагы 3 өлешенең аларны бары тик Россия Федерациясе субъекты законы белән генә билгеләүне күздә тота торган күрсәтмәсенә туры килми. Федераль закон чыгаручы тарафыннан каралмаган мондый хокукый жайга салу, аның фикеренчә, хокукый билгесезлек һәм хокук мөнәсәбәтләренең тотрыксызлыгына һәм ахыр чиктә аның конституциячел хокуклары һәм ирекләренең бозылуына китерә.

Бәян ителгәннәр нигезендә гражданка Л.Е. Колоярцева Татарстан Республикасы Конституция судыннан «Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда гомуми мөлкәткә капиталь ремонт ясауны оештыру турында» 2013 елның 25 июнендәге 52-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 11 статьясындагы 4 өлешен Татарстан Республикасы Конституциясенең 2, 17 (икенче өлеш), 18 (икенче өлеш), 28 (беренче һәм икенче өлешләр), 29 (өченче өлеш) һәм 51 статьяларына туры килми дип тануны сорый.

2. Россия Федерациясе Конституциясе нигезендә торак законнары Россия Федерациясенең һәм Россия Федерациясе субъектларының уртак карамагында (72 статья, 1 өлешнең «к» пункты); Россия Федерациясе һәм Россия Федерациясе субъектларының уртак карамагындагы мәсьәләләр буенча федераль законнар һәм алар нигезендә кабул ителә торган Россия

Федерациясе субъектларының законнары һәм башка норматив хокукий актлары чыгарыла (76 статья, 2 өлеш).

Россия Федерациясе Торак кодексының 5 статьясындагы 6 өлеше, 167 статьясы һәм 168 статьясындагы 1 өлешенен үзара бәйле нигезләмәләре буенча Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимиите органнары Россия Федерациясе субъекты территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә капиталь ремонтны үз вакытында ясауны тәэмин итүгә юнәлдерелгән законнар һәм башка норматив хокукий актлар кабул итә, алар белән шул исәптән күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә капиталь ремонт буенча региональ программаларны әзерләү һәм раслау тәртибе, шулай ук әлеге программаларга таләпләр билгеләнә. Шул ук вакытта Россия Федерациясе Торак кодексының 168 статьясындагы 3 өлеше нигезендә күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә капиталь ремонт ясау чиратлылығы капиталь ремонт буенча региональ программада Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән һәм муниципаль берәмлекләр буенча дифференциацияләнергә мөмкин булган критерийлардан чыгып билгеләнә.

Татарстан Республикасында аның территориясендә урнашкан күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә капиталь ремонтны үз вакытында ясауны тәэмин итү «Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә капиталь ремонт ясауны оештыру турында» Татарстан Республикасы Законы нигезендә гамәлгә ашырыла. Югарыда күрсәтелгән Россия Федерациясе Торак кодексының 168 статьясындагы 3 өлеше нигезләмәләренә таянып, республика закон чыгаручысы әлеге Татарстан Республикасы Законының 11 статьясындагы 3 өлешендә күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә капиталь ремонт ясау чиратлылығын билгеләү критерийларын билгеләгән: техник, оештыру, финанс, шул ук вакытта аларны куллану тәртибе Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә дип күздә тоткан (11 статьяның 4 өлеше).

Дәгъвалана торган закон нигезләмәсенә таянган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру кысаларында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты

2013 елның 31 декабрендәге 1132 номерлы каары белән күпфатирлы йортларда гомуми мөлкәткә капиталь ремонт буенча региональ программаны формалаштырганда Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда гомуми мөлкәткә капиталь ремонт ясау чиратлылыгын билгеләүгә бердәм алымны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда гомуми мөлкәткә капиталь ремонт ясау чиратлылыгын билгеләү критерийларын куллану тәртибен раслаган.

Дәгъва белдерелә торган Татарстан Республикасы Законы югарыда күрсәтелгән законга буйсынулы акт белән бердәм норматив комплекс тәшкил итә, аның эчтәлегеннән күренгәнчә, капиталь ремонт буенча региональ программаны формалаштырганда капиталь ремонт ясауның чиратлылыгы әлеге Татарстан Республикасы Законының 11 статьясындагы 3 өлеше белән билгеләнгән критерийлардан чыгып билгеләнә.

Димәк, Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда гомуми мөлкәткә капиталь ремонт ясау чиратлылыгын билгеләү критерийларын куллану тәртибенең законның үзендә түгел, ә законга буйсынулы норматив хокукий актта бирелүе, әлеге критерийлар турыдан-туры Татарстан Республикасы Законында беркетелгән булса да, тиешле хокукий җайга салуның конституциячел булмавы турында расламый, чөнки бу очракта законга буйсынулы акт закон чыгару дәрәжәсендә билгеләнгән хокукий җайга салуны конкретлаштыра гына.

Шулай итеп, Татарстан Республикасы Законының 11 статьясындагы 4 өлеше Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органына торак законнары өлкәсендә бирелгән вәкаләтләр чикләрендә кабул ителгән, югарыда китерелгән федераль закон нигезләмәләренә таянган, кеше һәм гражданның, шул исәптән мөрәҗәгать итүченен дә конституциячел хокукларын һәм ирекләрен боза торган буларак карала алмый һәм, димәк, аның Татарстан Республикасы Конституциясенә туры килү-килмәве мәсьәләсендә билгесезлек юк. Шуңа бәйле рәвештә «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының

46 статьясындагы беренче өлешенең 2 пункты белән үзара бәйләнештә 39 статьясындагы икенче өлешенең 1 пункты нигезендә гражданка Л.Е. Колоярцева шикаяте карала алмый. Дәгъвалана торган хокукый җайга салуга мөрәжәгать итүче фикеренчә максатка ярашлы үзгәрешләр керту исә Татарстан Республикасы Конституция судының Татарстан Республикасы Конституциясенең 109 статьясы һәм «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясы белән билгеләнгән компетенциясенә керми.

Бәян ителгәннәр нигезендә, «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына, 39 статьясындагы икенче өлешенең 1 пунктына, 46 статьясындагы беренче өлешенең 1 һәм 2 пунктларына, 66 статьясындагы бишенче өлешенә, 67 статьясындагы беренче һәм икенче өлешләренә, 69, 72, 73 һәм 101 статьяларына таянып, Татарстан Республикасы Конституция суды

билгеләде:

1. «Татарстан Республикасында күпфатирлы йортларда гомуми мәлкәткә капиталь ремонт ясауны оештыру турында» 2013 елның 25 июнендәге 52-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 11 статьясындагы 4 өлеше белән үзенең конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуға карата гражданка Л.Е. Колоярцева шикаятен карауга алудан баш тартырга, чөнки шикаять «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законы билгеләгән таләпләр нигезендә карала алмый, ә мөрәжәгать итүче куйган мәсьәләне хәл итү Татарстан Республикасы Конституция суды карамагына керми.

2. Бу шикаять буенча Татарстан Республикасы Конституция суды Билгеләмәсе катый һәм аңа карата шикаять бирелми.

3. Элеге Билгеләмәнең күчermәсөн гражданка Л.Е. Колоярцевага һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советына жибәрергә.

4. Элеге Билгеләмә «Татарстан Республикасы Конституция суды хәбәрләре»ндә басылып чыгарга тиеш.

№ 34-О

**Татарстан Республикасы
Конституция суды**